

NATIONAAL TECHNIEKPACT 2020

INZET
2016 - 2020

Techniek is overal. In zowel de persoonlijke levenssfeer als maatschappelijke omgeving krijgt iedereen ermee te maken. Het is de grootste motor van onze economische welvaart. De crossovers van techniek met sectoren zoals de zorg, voedselindustrie, energie en sport worden alleen maar groter en gaan een grote impact hebben op de werkomgeving. De vraag naar kennis over en vaardigheden voor toepassing van techniek in niet-technische beroepen neemt de komende jaren alleen maar toe.

Sinds 2013¹ werken onderwijs, bedrijfsleven en overheid samen aan het Techniepact met als centraal doel de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt in de technieksector structureel te verbeteren en daarmee het tekort aan technisch personeel terug te dringen.

Om adequaat in te kunnen spelen op de technologische ontwikkelingen, die naar verwachting de wereld zowel maatschappelijk als economisch in een hoog tempo ingrijpend zullen veranderen², is het anno 2016 tijd om het Techniepact te actualiseren. Er komen functies die nu nog helemaal niet bestaan, binnen sectoren die we nu nog niet kunnen voorspellen. Deze dynamiek op de arbeidsmarkt brengt belangrijke uitdagingen met zich mee. Hoe zorgen we dat de jongeren en werknemers van nu beschikken over de juiste vaardigheden voor de nabije arbeidsmarkt? Hoe zorgen we dat werkenden in de techniek in staat zijn om met de veranderingen mee te bewegen en wat betekent dit voor de werkplek? Daarom zijn de doelen van het Nationaal Techniepact geactualiseerd, maar de ambitie blijft onverkort: *door een structurele aanpak zorgdragen voor een goed opgeleide beroepsbevolking met voldoende slimme en vakbekwame technici voor de banen van nu én van morgen.*

URGENTIE BLIJFT ONVERANDERD GROOT

De inspanningen sinds 2013 hebben op alle fronten een beweging in gang gezet die voor succesvolle resultaten zorgt. Meer jongeren kiezen voor techniek; er is een toenemende betrokkenheid van het bedrijfsleven én het aanbod in het hoger beroepsonderwijs is transparanter en breder geworden. De urgentie van het Techniepact blijft echter onverminderd groot. Er is nog veel winst te behalen in het aantal leerlingen op het vmbo en mbo dat kiest voor een technische opleiding en in het aandeel meisjes in technische opleidingen. Daarnaast wordt er een groot tekort verwacht aan gekwalificeerde techniekdocenten voor het beroepsonderwijs. Kijkend naar de uitstroom van studenten dan ligt het aandeel bètatechnische afgestudeerden in het mbo in Nederland lager dan het gemiddelde aandeel in Europese landen. In het hbo is zelfs sprake van een daling van het aandeel bètatechnische diploma's.

Het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt³ verwacht dat tot 2020 het aantal banen in Nederland groeit met ongeveer 400.000 in totaal. Het UWV⁴ laat met actuele cijfers zien dat er op middellange termijn in de technische en ICT arbeidsmarkt nog steeds krapteberoepen te verwachten zijn. Voorbeelden van dergelijke beroepen zijn: elektromonteurs, CNC-verspaners, technisch calculators, maintenance-engineers, programmeurs specialistische talen en procesoperatoren. Voldoende en vakbekwame technici op alle niveaus en allerlei terreinen zijn essentieel voor Nederland om een toppositie in de wereldeconomie te handhaven.

REGIONALE AANPAK

Vanaf 2013 zijn de partners in de landsdelen voortvarend aan de slag gegaan met de uitdagingen van het Techniepact, waarbij elke regio een eigen dynamiek kent met regio-specifieke arbeidsmarktvaagstukken, die aansluiten bij de ambities van de regio. Een fijnmazige samenwerking in de provincies, deelregio's en gemeenten draagt bij aan het succes van het Techniepact. De coalitieakkoorden van de provincies lopende van 2015-2019 zijn veelal ondersteunend aan de uitvoering van het Techniepact. Hiermee wordt de aansluiting van het onderwijs op de regionale arbeidsmarkt én het behouden van voldoende werkgelegenheid binnen de technische sector optimaal georganiseerd.

1 Op 13 mei 2013 ondertekenden ruim 60 partijen het Nationaal Techniepact 2020.

2 World Economic Forum, Davos, januari 2016

3 'De arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2020', Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA), Universiteit Maastricht, 8 december 2015

4 Arbeidsmarktbeschrijving Technische en ICT beroepen, UWV, 10 september 2015

DOELEN NATIONAAL TECHNIEKPACT 2020

Om ook in de toekomst te beschikken over goed opgeleide technici blijft een continue interactie tussen het onderwijs en het bedrijfsleven onmisbaar. Juist door deze interactie blijft de kwaliteit van de opleidingen up-to-date en sluit het onderwijs optimaal aan op de wensen van de arbeidsmarkt. De twaalf doelen, deels nieuw geformuleerd en in lijn met de al gemaakte afspraken, bieden voor alle betrokken partners de basis om de komende jaren hierop gericht acties op voort te zetten en te starten, resultaten te boeken en verdere samenwerking te realiseren.

KIEZEN VOOR TECHNIEK

Techniek en technisch talent al jong ontdekken, deskundige docenten voor inspirerend funderend onderwijs

1. Alle basisscholen bieden hun leerlingen structureel Wetenschap & Technologie aan in 2020, met een prominente plek voor digitale vaardigheden.
2. Beter toerusten leerkrachten in het primair onderwijs op het aanbieden van Wetenschap & Technologie.
3. Versterken van publiek-private samenwerkingen ten behoeve van primair en voortgezet onderwijs.
4. Toename en het vasthouden van het aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs dat voor een bètatechnisch profiel kiest en de inzet van loopbaanoriëntatie en –begeleiding (lob)
5. Verbeteren aansluiting van het voortgezet onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs en hoger onderwijs.
6. Professionalisering van zittende docenten en meer docenten met een educatieve master in het voortgezet onderwijs.

LEREN IN DE TECHNIEK

Opleiden van de technische vakmensen voor de toekomst

7. Actieve samenwerking onderwijs en bedrijfsleven bij het opleiden en bijscholen van docenten in het beroepsonderwijs
8. Verduurzamen van publiek-private samenwerkingen in het beroepsonderwijs.
9. Goede afstemming onderwijsaanbod met regionaal bedrijfsleven en instellingen in het voortgezet en het middelbaar beroepsonderwijs en voldoende geschikte stageplaatsen/leerwerkplekken (voor zowel jongens als meisjes)
10. Goede afstemming tussen hoger onderwijsinstellingen met het bedrijfsleven en binnen het hoger onderwijs, en meer aandacht voor internationaal en technisch talent.

WERKEN IN DE TECHNIEK

Technische vakkrachten behouden en talent benutten voor de techniek

11. Bevorderen van integrale samenwerking van regionale en sectorale netwerken en betere arbeidsmarktinformatie ontsluiten.
12. Vakkrachten en hun talenten benutten en behouden voor het bedrijf, voor de sector en voor de techniek, door te investeren in duurzame inzetbaarheid van technici.

De volledige tekst van het Techniepact staat op

WWW.TECHNIEKPACT.NL